

مطلع

پس از حمد و سپاس الهی، چند ترم درس «آشنایی با کلیات اصول فقه» را برای دانشجویان رشته‌های مختلف مقطع لیسانس دانشکده الهیات تدریس کردم. معمولاً کتاب‌هایی به عنوان متن درسی قرار می‌دهند که به سیاق غیر درسی تدوین یافته است و حجم مناسب با ۲ واحد درسی ندارد، لذا همکارانم در گروه فقه و مبانی حقوق دانشکده الهیات دانشگاه تهران به من تدوین این متن را برای این ۲ واحد درس عمومی پیشنهاد دادند.

تلاش ما در این کتاب درسی بر آن است که عموم دانشجویان الهیات با اصطلاحات فقهی و اصولی در حد معرفت کلی آشنا شوند. به منظور آسان کردن فرایند یادگیری و به ذهن سپاری، مطالب کتاب به صورت دروس تفکیک شده و همراه با سؤالات در پایان هر درس تنظیم شده است و تعاریف به صورت ساده و مروری، روان و قابل درک عمومی، ارائه، و مفاهیم غیر ضروری حذف گردیده است.

برای تبرک و تیمن شروع این کار را در روز دوشنبه سیزدهم رجب سال ۱۴۳۳ هم‌زمان با ولادت حضرت سید مظلومین سلام الله علیه تاریخ زدم و نخستین سطرها را در حرم حضرت معصومه (سلام الله علیها) و بالاسر مرقد نورانی کریمه اهل بیت (علیهم السلام) با امید به حمایت این غصن طیب از این متن، نوشتم و تلاش کردم تمامی سطرهای آن را با وضو بنویسم و این نوشته را به مولای عزیز و مظلوم سید الکونین امیرالمؤمنین علی بن ابی‌طالب (ع) اهدا می‌کنم، تا این نام‌آفرین موجب برکت و نورانیت و جلوه در این کتاب شود.

از مدیران محترم سازمان «سمت» در فراهم ساختن امکان چاپ و نشر اثر، کمال سپاسگزاری را دارم و به‌ویژه از سرکار خانم مریم ربانی که سهمی ستودنی در آراستن عبارات و تطبیق مفاهیم و منابع داشتند و با دقت و ظرافت نظر و رأی خود امیدواری مؤلف را به پذیرفتنی شدن کتاب نزد مخاطبان، افزایش دادند، سپاسگزارم.

در ترتیب ابواب و دروس به نحوی بین ترتیب مفهومی و الفبایی جمع شده است و تلاش کرده‌ام ابتدا ترتیب الفبایی را رعایت کنم و در عین حال مفاهیم نزدیک به هم را در

چارچوب الفبایی به هم پیوند دهم. این کتاب حاوی سرفصل‌های «کلیات اصول فقه» و کتاب دوم، حاوی سرفصل‌های «کلیات فقه» خواهد بود.

اعتراف می‌کنم همه کاستی‌ها از من و همه برکت‌ها از خیر محض و خالق خوبی‌ها و کسانی است که به او وابسته‌اند و از اویند. همان‌گونه که خود فرموده است: **مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ** همه فقیریم و او بی‌نیاز است و همه جاهلیم و او علیم و معلم است. پس او را سپاس می‌گوییم و به درگاه احدیت و عظمت او چهره می‌ساییم، و می‌گوییم: **سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ**^۲.

سیزدهم رجب‌الرجب ۱۴۴۱ ق/

هجدهم اسفندماه ۱۳۹۸ ش دانشگاه تهران

دکتر محمدرضا رضوان‌طلب

عضو هیئت علمی دانشکده الهیات و معارف اسلامی

۱. نساء/ ۷۹.

۲. صافات/ ۱۸۰-۱۸۲.